

Krajská hygienická stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích

Na Sadech 25, 370 71 České Budějovice, elektronická podatelna: khsch@khsch.cz, ID datové schránky: agzai3c

Čj.: KHSJC 36704/2023/HP CB

PROTOKOL o kontrole

pořízený z kontroly vykonané podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), a podle § 88 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“)

1. **Pravomoc k výkonu kontroly:** § 82, odst. 2 písm. b) zákona č. 258/2000Sb.

2. **Kontrolující** (jméno, příjmení, č. služebního průkazu):

Vedoucí kontrolní skupiny (jméno, příjmení):

Přizvané fyzické osoby (jméno, příjmení, číslo a datum vydání pověření zaměstnance zdravotního ústavu, název zdravotního ústavu, jméno, příjmení, číslo a datum vydání pověření jiné odborně způsobilé fyzické osoby) **a důvod jejich přizvání:**

Zaměstnanci ZÚ se sídlem v Ústí nad Labem, autorizovaná Laboratoř fyziologie práce ZÚ ÚL, pracoviště LFP České Budějovice, z důvodu měření celkové fyzické zátěže a ergonomie pracovního místa (prac. polohy) při práci „pracovník v soc. službách – přímá oš. péče (pův. sanitář, ošetř., zdr. asistent)“

- 11. 2023 – odborný pracovník, pověření č.j. KHSJC 35405/2023/PRAV ze dne 6. 11. 2023
- 35405/2023/PRAV ze dne 6. 11. 2023, pověření č.j. KHSJC 35405/2023/PRAV ze dne 6. 11. 2023

3. **Místo kontroly** (lze specifikovat zejména názvem a adresou provozovny nebo jiným přesným popisem místa):

Domov Libníč, č.p. 17, 373 71 Libníč

4. **Kontrolovaná osoba:**

právnícká osoba (obchodní firma/název, sídlo, IČ):

Domov Libníč a Centrum sociálních služeb Empatie se sídlem č.p. 17, 373 71 Libníč
IČ: 00666271

5. **Osoby přítomné na místě kontroly:**

kontrolovaná osoba (jméno a příjmení fyzické osoby podnikající/jméno a příjmení, datum narození, adresa trvalého bydliště člena/členů statutárního orgánu oprávněného/oprávněných jednat za právnickou osobu, totožnost ověřena dle):

Mgr. LENKA HEBÍKOVÁ KUBÁTOVÁ.

Totožnost ověřena podle OP č.

6. Kontrola zahájena dne: 16. 11. 2023 v 8,45 hod.

úkonem: předložením služebního průkazu kontrolujícího kontrolované osobě přítomné na místě kontroly - Mgr. LENKA HEBÍKOVÁ KUBÁTOVÁ (viz bod 5)

7. Předmět kontroly: měření faktoru pracovních podmínek lokální svalová zátěž a ergonomie pracovního místa (prac. poloha) při práci „pracovník v soc. službách – přímá obslužná péče“ na pracovištích Domova Libnič pro účely státního zdravotního dozoru včetně kategorizace prací podle § 37 zák. č. 258/2000 Sb., vyhl. č. 432/2003 Sb., § 102 zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce, § 2, 7 zák. č. 309/2006 Sb., zákon o zajištění dalších podmínek BOZP, § 24 až § 27a nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, vše ve znění pozdějších předpisů

8. Vzorky odebrány: ne

9. Poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu:

vyhodnocení doručených výsledků měření ZÚ se sídlem v Ústí n. Labem:

- Protokol o autorizovaném měření č. j. 1979/15457/2023 – CFZ
- Protokol o autorizovaném měření č. j. 1980/15456/2023 – ergonomie prac. místa (PP)

den jeho provedení: 2. 1. 2024 v 12,30 hodin

10. Kontrolní zjištění včetně uvedení podkladů, ze kterých vychází:

Dnešní kontrola spojená s účastí na laboratorním měření faktoru celková fyzická zátěž a pracovní poloha při práci „pracovník v soc. službách – přímá oš. péče (pův. sanitář, ošetř., zdr. asistent)“ byla provedena na pracovištích provozovny Domov Libnič, č.p. 17, 373 71 Libnič za účelem ověření aktuálního působení uvedených faktorů pracovního prostředí.

Kontrolovaná osoba přítomná na místě kontroly byla vyrozuměna o tom, že seznámení s výsledkem kontroly bude provedeno doručením elektronicky vyhotoveného protokolu o kontrole do datové schránky po vyhodnocení výsledků měření postupem dle § 12 odst. 3 kontrolního řádu.

Kontrolující osobou byla na místě kontroly kontrolované osobě předána písemná informace o zpracování osobních údajů „Státní zdravotní dozor – kontrola plnění povinností na úseku OVZ“.

Měření provedli přízvání pověřeni pracovníci Zdravotního ústavu se sídlem v Ústí nad Labem, autorizovaná Laboratoř fyziologie práce ZÚ ÚL, pracoviště LFP České Budějovice, na základě objednávky KHS Jč. kraje ze dne 3.11.2023 pro účely státního zdravotního dozoru.

Předmětná práce „pracovník v soc. službách – přímá oš. péče (pův. sanitář, ošetř., zdr. asistent)“ je v rámci platné kategorizace prací zařazena do 3. kategorie pro faktory pracovních podmínek: celková fyzická zátěž (kat.3), biologické činitele (kat.2), psychická zátěž (kat.2).

Tuto poslední aktualizaci kategorizace prací zaměstnavatel provedl po kontrole KHS Jč. kraje v r. 2012. Následnou kontrolou KHS Jč. kraje ze dne 24. 10. 2023 byl ve srovnání s předchozí kontrolou zjištěn větší rozsah zavedených opatření směřujících ke snížení expozice ruční manipulace s břemeny (vč. klientů - jako živými břemeny), a to jak z oblasti organizačních opatření (např. práce ve dvou), tak z oblasti vybavení manipulačními pomůckami a technikou (např. koupací lůžko, vozíky na koupání, hydraulický zvedák se závěsnou sítí a podporou hlavy,

Kontrolovaná osoba: Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie se sídlem č.p. 17, 373 71 Libnič

transportní podložky, chodítka a polohovací křesla, polohovací elektrická lůžka a dále různé polohovací pomůcky - např. klíny, válce, antidekubitní pomůcky apod.).

Aktuálně je z celkového počtu klientů domova cca 10 % imobilních nebo částečně imobilních.

Měření bylo zahájeno v 8,45 h. za běžných pracovních podmínek s přihlédnutím k provozním potřebám.

Předmětem měření byla objektivizace **celkové fyzické zátěže (CFZ) a ergonomie pracovního místa – pracovní polohy (PP)** - u práce **pracovník v sociálních službách – přímá obslužná péče (ženy)**, v platné kategorizaci prací je práce označena jako „pracovník v soc. službách – přímá oš. péče (pův. sanitář, ošetř., zdr. asistent)“.

Strategie měření byla zvolena tak, aby měření celkové fyzické zátěže a pracovní polohy postihlo komplexně pracovní činnosti pracovníka v sociálních službách – přímá obslužná péče (ženy).

Měření bylo provedeno v průměrné ranní pracovní směně na třech zapracovaných ženách v profesi „pracovník v sociálních službách – přímá obslužná péče (ženy)“

Popis práce:

Práce „pracovník v sociálních službách – přímá obslužná péče (ženy)“ je vykonávána ve dvousměnném pracovním režimu. Délka pracovní směny je 12 hod. vč. 30 min přestávky na jídlo a odpočinek. Práce je vykonávána vsedě a vstoje s přecházením. Pracovní činnost má staticko – dynamický charakter s určitým podílem statické práce (např. při roznášení pokrmů, manipulaci s klienty), celkově však **převládá** ve směně **dynamická práce**. Pracovní činnost je vykonávána i v **nefyziologických pracovních polohách** jako je např. *předklon trupu různého stupně* (např. při hygieně a polohování uživatelů, výměně inkontinenčních pomůcek, výměně lůžkovin a dezinfekci lůžka apod.) nebo *zdvížené paže > 60°* (např. při stlání a dezinfekci lůžka, třídění prádla, dopomoci při koupání).

Pracovní činnost - časový snímek průměrné směny (doba výkonu práce 690 min):

- **Administrativní činnost (120 min.)** – převážně záznam dat (pracovních úkonů) pomocí PC do interního informačního systému, předání směny a seznámení se s informacemi o stavu klientů a chodu oddělení.
- **Přímá obslužná péče (120 min.)** - kompletní péče o klienty vč. jejich osobní hygieny, dopomoc/asistence, kontrola/dohled
- **Úklid (60 min.)** - celkový úklid pokojů klientů vč. úpravy lůžka a případné výměny lůžkovin, svoz ložního prádla a inkontinenčních pomůcek, dezinfekce lůžek apod.
- **Podávání stravy a úklid (120 min.)** – práce spojené se zajištěním celodenního stravování klientů (v jídelně u chodících a na pokojích u imobilních klientů) stravou připravenou v kuchyni
- **Aktivizační činnost (240 min.)** – doprovod nebo odvoz na volnočasové aktivity, dopomoc při běžných denních činnostech (skládání a úklid prádla apod.), vycházky, doprovod k lékaři apod.
- **Interpersonální komunikace a dohled (30 min.)** - projednávání aktuálních informací o chodu zařízení, řešení aktuálních potřeb, rozdělování úkolů, účast na poradách apod.

Měření bylo ukončeno po proměření CFZ a PP všech výše uvedených pracovních činností prováděných v běžné prac. směně.

Kontrolovaná osoba: Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie se sídlem č.p. 17, 373 71 Libnič

Tento protokol se po ukončení měření neuzavírá, neboť bude dokončen až po zpracování a vyhodnocení výsledků měření, tj. po doložení protokolů o měření. S ukončeným protokolem o kontrole pak bude seznámen zaměstnavatel doručením do DS.

Dne 2. 1. 2024 se pokračuje v protokolu vyhodnocením výsledků měření na podkladě předložených výše uvedených protokolů o měření CFZ a PP.

Měření a posouzení celkové fyzické zátěže bylo provedeno na základě měření srdeční frekvence (POLAR RS 800 CX), hodnocení celkové fyzické zátěže tabulkovou metodou a hodnocení ruční manipulace s břemenem dle NV 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, v platném znění, Hlava IV, díl 1, § 22, 23, díl 4, § 28, 29. Při měření a hodnocení celkové fyzické zátěže (včetně výběru měřených osob) bylo postupováno dle SOP 001 Měření a posouzení celkové fyzické zátěže.

Při měření a hodnocení pracovní polohy bylo postupováno dle Metodiky hodnocení pracovních poloh (SZÚ Praha 2001) a dle Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci (Hlava IV, Díl 3, §26 a27, Příloha č. 5, část C), v platném znění, ve spojení s vyhláškou č. 432/2003 Sb. , kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, v platném znění. Při měření a hodnocení pracovní polohy bylo postupováno dle SOP 003 Ergonomie pracovního místa, při hodnocení časových charakteristik práce bylo postupováno dle SOP 001 Měření a posouzení celkové fyzické zátěže. K určení pracovní polohy byla použita metoda technického záznamu - kontinuální videozáznam pracovní činnosti umožňující hodnocení frekvence a rozsahu pohybů a délku držení v určitých polohách.

Výsledky měření byly porovnány s platnými limity pro posouzení celkové fyzické zátěže a pracovní polohy uvedenými v nařízení vlády NV č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, v platném znění, a porovnány s kritérii vyhl. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, v platném znění.

I. Výsledky měření a hodnocení celkové fyzické zátěže:

Výsledky měření srdeční frekvence (SF):

Průměrná hodnota průměrné směnové SF činila *95 tepů/minutu*. Průměrná hodnota navýšení průměrné směnové SF nad výchozí hodnotu SF činila *19 tepů/minutu*. Maximální zjištěná hodnota pracovní SF *nepřekračovala* u žádné měřené osoby krátkodobou limitní hodnotu SF. Jak vyplývá z výsledků měření, nebylo v průměrné směně zjištěno překračování daných hygienických limitů pro hodnoty srdeční frekvence (SF).

Výsledky hodnocení celkové fyzické zátěže tabulkovou metodou:

Jak vyplývá z výsledků hodnocení celkové fyzické zátěže tabulkovou metodou, nebylo v průměrné směně zjištěno překračování daných hygienických limitů. Hodnota celosměnového energetického výdeje činila 4,9 MJ. Maximální zjištěná hodnota minutového energetického výdeje nepřekračovala limitní hodnotu při žádné z hodnocených činností.

Výsledky hodnocení ruční manipulace s břemeny:

Nedochází k překračování přípustných hygienických limitů pro občasnou a častou ruční manipulaci břemen ženami, ani pro celosměnovou kumulativní hmotnost ručně manipulovaných břemen ženami v průběhu 12 hodinové pracovní směny.

II. Výsledky měření a hodnocení ergonomie pracovního místa – pracovní polohy:

Při provádění práce dochází k zaujímání *podmínečně přijatelných a nepřijatelných pracovních poloh*. Celková doba práce v průměrné 12 hod. pracovní směně v jednotlivých polohách je podrobně uvedena ve výše uvedeném protokolu ZÚ o měření prac. polohy č. j. 1980/15456/2023. Podle výsledků měření nedochází k překročení hyg. limitů při zohlednění principu navyšování průměrných hygienických limitů pro směny delší než osmihodinové - viz NV č. 361/2007 Sb., ve znění pozd. předp.

Závěr:

Interpretace výsledků měření celkové fyzické zátěže:

Podle výsledků měření odpovídá zařazení faktoru **celková fyzická zátěž** při práci „pracovník v sociálních službách – přímá obslužná péče (práce žen)“ **druhé kategorii** ve srovnání s kritérii vyhl. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, ve znění pozd. předp.

Interpretace výsledků měření pracovní polohy:

Podle výsledků měření odpovídá zařazení faktoru **pracovní poloha** při práci „pracovník v sociálních službách – přímá obslužná péče (práce žen)“ **druhé kategorii** ve srovnání s kritérii vyhl. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických expozičních testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, ve znění pozd. předp.

Vzhledem k tomu, že je sledovaná práce „pracovník v sociálních službách – přímá obslužná péče (práce žen)“, v rámci platné kategorizace prací označená jako „pracovník v soc. službách – přímá oš. péče (pův. sanitář, ošetř., zdr. asistent)“, zařazena do 3. kategorie pro faktory pracovních podmínek celková fyzická zátěž (kat.3), biologické činitele (kat.2), psychická zátěž (kat.2) a měřením došlo u této práce ke zjištění nižší míry zdravotního rizika z působení celkové fyzické zátěže a dále ke zjištění výskytu podmínečně přijatelných a nepřijatelných pracovních poloh při práci ve vyšší míře než odpovídá kategorii první, byl zaměstnavatel seznámen s výsledky provedeného měření s cílem aktualizovat opatření na ochranu zdraví při práci a provést revizi v hodnocení zdravotních rizik, vč. zařazení rozhodných faktorů v charakteristické směně do kategorie podle § 102 odst. 3 zák. č. 262/2006 Sb., ZP, § 37 a § 38 zák. č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, NV č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, vyhl. č. 432/2003 Sb., vše ve znění pozd. předpisů.

Jako příloha tohoto protokolu se předávají zaměstnavateli i protokoly o měření, tj. Protokol o autorizovaném měření č. j. 1979/15457/2023 – CFZ a Protokol o autorizovaném měření č. j. 1980/15456/2023 – ergonomie prac. místa (PP), ve kterých jsou podrobně uvedeny údaje zjištěné měření.

11. Požadavek kontrolujícího na podání písemné zprávy o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou podle § 10 odst. 2 kontrolního řádu:

V termínu do 15. 2. 2024 zašlete na KHS Jč. kraje písemnou aktualizaci kategorizace prací dle § 102 odst. 3 zák. č.262/2006 Sb., ZP a § 37 zák. č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.

Pokračování protokolu o kontrole ze dne: 16. 11. 2023

IC: 00666271

Kontrolovaná osoba: Domov Libníč a Centrum sociálních služeb Empatie se sídlem č.p. 17, 373 71 Libníč

12. Poučení:

Podle § 13 kontrolního řádu námitky proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole může kontrolovaná osoba podat Krajské hygienické stanici Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole. Námitky se podávají písemně, musí z nich být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

13. Protokol vyhotoven dne: 19. 1. 2024

v 14,30 hodin.

14. Protokol obsahuje (počet stránek protokolu, popř. přílohu):

6 stran + 2 přílohy (protokoly o měření CFZ a PP)

Protokol o kontrole je vyhotoven elektronicky. Stejnopis protokolu o kontrole se kontrolované osobě doručuje do datové schránky.

15. Podpisy kontrolujících:

podepsáno elektronicky
vrchní referent odd. HP CB